Nr 9. Kraków, niedziela 30 kwietnia 1911. Rok IV.

ROBOTNIK DRZEWNY

ORGAN ZWIĄZKU ROBOTNIKÓW DRZEWNYCH W AUSTRYI

WYCHODZI CO DRUGĄ NIEDZIELĘ.

Warunki prenumeraty: w Austryi: rocznie 4 kor., półrocznie 2 kor., kwartalnie 1 kor.; w Niemczech: rocznie 5 m.; w innych krajach: rocznie 7 fr Numer pojedynczy 20 h.

Ogłoszenia: za każdy wiersz drobnem pismem (petitem) 30 halerzy. Adres Redakcyi i Administracyi: Kraków, Zwierzyniecka 10, I. p. Rachunek Związku Robotników drzewnych w pocztowej Kasie oszczędności Nr 34330.

Towarzysze! Świętujcie 1 Maja!

Towarzysze i Towarzyszki!

Jak w każdym roku, tak i obecnie przygotowuje się klasa pracująca wszystkich krajów i wszystkich narodów do potężnej manifestacyi w dniu **1 Maja**.

Robotnicy wszystkich krajów demonstrują w dniu 1 Maja za

8-godzinnym dniem pracy.

Podczas gdy kapitaliści organizują się w silne związki przedsiębiorców, aby żądaniu o skróceniu czasu pracy przeciwstawić jaknajzaciętszy opór, okazujemy my naszą stanowczość żądania 8-godzinnego dnia pracy. 8 godzin pracy — 8 godzin snu — 8 godzin dla naszej rodziny, na kształcenie się, na używanie przyjemności życia!

Robotnicy wszystkich krajów demonstrują w dniu 1 Maja za

równem prawem.

Dotychczas kobiety są wykluczone od prawa wyborczego do parlamentu! dotychczas cała klasa pracująca jest pozbawiona praw w kraju i gminie. Żądamy równego prawa dla wszystkich; równego prawa wyborczego do wszystkich ciał prawodawczych.

Robotnicy wszystkich krajów demonstrują w dniu 1 Maja

przeciw zbrojeniom i szczuciom wojennym.

Podczas gdy klasy panujące trwonią nasze mienie na kasarnie, armaty i okręty wojenne, my demonstrujemy za pokojem, za braterstwem ludów.

Klasa pracująca Austryi demonstruje w dniu 1 Maja wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, przez

wstrzymanie sie od pracy.

Święto proletaryatu, które jest wypływem woli ludu, a nie ustawy państwa lub nakazu kościoła, święcić będziemy także w tym roku przez zaprzestanie pracy.

W tym roku z manifestacyą 1 Maja ma się rozpocząć

walka wyborcza.

W chwili, gdy wszystkie stronnictwa burżuazyjne złączyły się przeciw nam, gdy wszystkie stronnictwa rządowe wyruszyły przeciw nam jednolite i złączone, gdy przedsiębiorcy spodziewają się wydrzeć nam siłą brutalną lub bezczelnym podstępem owoce walki o prawo głosowania, w tej chwili 1 Maja musi pokazać, że klasa robotnicza jest zdecydowana z dawną odwagą prowadzić walkę o wyzwolenie, aż wszystkie twierdze kapitalistycznego państwa ulegną jej atakom.

Przygotowujcie się do święta 1 Maja!

Komitet Wykonawczy P. P. S. D.

Po X. kongresie.

Mamy poza sobą trzy dni ciężkiej, wytężającej pracy. Zamiast dni świątecznych użyć na wypoczynek i rozweselenie się po pracy warsztatowej, zeszli się delegaci naszego związku na X. kongres. Nie zacieniony chmurami błękit niebieski rozpościerał się ponad miastem i wabił na wycieczki, a jednak delegaci siedzieli wytrwale od rana do wieczora, radząc nad dobrem organizacyi.

Kwestye, jakiemi miał się zajmować kongres, były bardzo poważne. Dziesiąty z rzędu miał być pod niejednym względem jubileuszowym, a przecież nie byliśmy wolni od troski, ponieważ miał on dokonać obrachunku z separatyzmem, który tkwiąc jeszcze w głowach pojedyńczych członków, uniemożliwia porozumienie się między członkami różnych narodowości.

Z drugiej strony również niepomyślny finasowy stan funduszu dla chorych dawał powód do troski. Od lat wzrastają wydatki w większej mierze niż dochody, tak że fundusz rezerwowy jest już prawie na wyczerpaniu. Dopływ członków zmalał, może dlatego także, iż nie było jasności co do formy organizacyi, a w bezowocnej walce bratniej cała siła, zamiast dla pozyskania nowych członków, zużyła się dla zachwiania jedności.

Tę jasność przyniósł nam kongres. Wszystkimi głosami przeciw jednemu przyjęta została rezolucya, powiadająca iż robotnicy drzewni wszystkich narodowości Austryi uznają jednolitą zawodową organizacyę, że wszystkimi środkami dążyć będą do utrzymania jednolitości naszej organizacyi, że należących do separatystycznej organizacyi należy uważać za niezorganizowanych i jako z takimi postępować. Nawet ci towarzysze, którzy dali się wciągnąć w błędne koło separatystyczno-narodowej ideologii, potępili założenie przez Vaneka czesko-słowiańskiego związku w Bernie jak najostrzej i odrzucili wszelką z nim wspólność.

Rezolucya, która, jak wspominaliśmy, została przyjęta przeciw jednemu głosowi, a która przy ścisłem jej przeprowadzeniu może nam zapewnić jednolitość ruchu, brzmi następująco:

Rezolucya.

X. kongres związku robotników drzewnych Austryi ubolewa, że konferencye komisyi porozumiewawczej nie doprowadziły do żadnego rezultatu, przez co klasa robotnicza w swych dążeniach do polepszenia swego położenia doznała ciężkiej szkody.

Kongres oświadcza się za trzymaniem się starych podstaw centralnej organizacyi i zasad międzynarodowej organizacyi robotniczej, albowiem mające objąć całe państwo organizacye, oparte na dotychczasowych doświadczeniach, okazały się jako jedynie możliwe, korzystne dla interesów robotników. Kongres zgadza się na uchwałę państwowej komisyi centralnych związków Austryi z 17. marca 1911 i potępia ruch separatystyczny, który szkodzi robotniczej międzynarodówce i osłabia sprawność organizacyi w jej ciężkiej walce z coraz bardziej wzrastającymi w siłę związkami przedsiębiorców. Kongres wkłada na wszystkich funkcyonaryuszy i członków obowiązek, aby pracowali w myśl jednolitej organizacyi i zwalczali jak najostrzej wszystkie separatystyczne dążenia. W szczególności zważać trzeba na to, aby w warsztatach byli zatrudniani tylko robotnicy zorganizowani. Niezorganizowanych należy wciągnąć do organizacyi. Członków organizacyi, nie należących do zawodowej międzynarodówki należy uważać za niezorganizowanych i jako takich traktować.

Kongres rozstrzygnął więc jasno i niedwuznacznie, iż ci, którzy oddzielają się od naszej organizacyi, nie mogą nigdy liczyć na uznanie, że stoją oni poza organizacyą. Jednogłośne prawie przyjęcie tej rezolucyi daje zarządowi związku możność wystąpienia z całą energią przeciw burzycielom jedności w naszych szeregach. Delegaci jakoteż wszyscy członkowie mają tej uchwały trzymać się od a do z, jeżeli wogóle uchwały kongresu mają mieć jeszcze jakąś wartość. Jednogłośne prawie rozstrzygnięcie kongresu, tej najwyższej instancyi w naszem życiu organizacyjnem, musi być przeprowadzonem i szanowanem, a kto nie zechce się go trzymać, dla takiego w naszej organizacyi miejsca niema. Taki był pogląd referatu, taki i kongresu związku.

Dla czynności wydziału czeskich grup miejscowych przyjęto wszystkimi głosami przeciw ośmiu, następującą regulatywę:

1. Administracyę związku robotników drzewnych Austryi prowadzą: a) kongres związku; b) zarząd związku; c) komisya kontrolująca; d) wydział czeskich grup miejscowych; e) wydziały grup miejscowych; f) osoby zaufania; g) funkcyonaryusze związku.

Komisya kontrolująca składa się z 7 członków i 5 zastępców, wybieranych na zwyczajnym kongresie związku. W komisyi kontrolującej ma wydział czeskich grup miejscowych swojego zastępcę.

Wydział czeskich grup miejscowych składa się z 10 członków i 5 zastępców. Wyboru dokonuje się po zwykłym kongresie związku na konferencyi czeskich grup miejscowych. Ważność wyboru trwa aż do najbliższej konferencyi. Sekretarz i redaktor mają te same prawa co wybrani członkowie.

Sekretaryat związku prowadzi agitacyę i pracę organizacyjną w swoim okręgu działalności. On obsyła zgromadzenia, wykłady i konferencye.

Wydział ma prawo do wysłania jednego delegata na kongres związku i zwołuje konferencye i obrady zastępców czeskich grup

miejscowych celem naradzania się nad spełnianiem organizacyjnych zadań związku.

Wydział ten dozoruje zawodowe pismo „Drevodelnik“ co do administracyi. Odnośnie do redagowania są członkowie wydziału obowiązani uważać na to, aby zatrzymać dotychczasowy kierunek pisma i kierować niem w interesie robotników wogóle, szczególnie jednak w interesie branż zastąpionych w związku robotników drzewnych Austryi.

Własność pisma pozostaje zdeponowaną w siedzibie wydziału i jest własnością związku.

Sprawy finansowe pisma, okręgu i funduszu solidarności prowadzi sekretarz, ustanowiony przez zarząd związku.

W porozumieniu z zarządem związku ustanawia wydział podług potrzeby nowych urzędników.

Ruchy cennikowe i strejki prowadzi sekretaryat i wydział w porozumieniu z zarządem związku, który je wspiera podług jednolitego regulaminu strejkowego. Nie zezwolonych przez siebie strejków zarząd nie wspiera.

Wydział przyjmuje na siebie wszystkie prawa i obowiązki komitetu wykonawczego „Drevodelnika“ i środkowo-czeskiego zarządu okręgowego i jest odpowiedzialnym za swoją czynność zarządowi związku i kongresowi. W razie potrzeby zwoła się na narady także zastępstwo ściślejszego wydziału czeskich grup miejscowych w Wiedniu.

Wydział wybiera ze swego grona dwóch kontrolorów.

Działalność wydziału czeskich grup miejscowych rozciąga się na wszystkie miejscowości, które podlegają sekretaryatowi krajowemu.

Odnośnie do sanacyi funduszu dla chorych wniosek zarządu związku, aby przy pobieraniu wsparcia dla chorych zaprowadzić trzydniowy czas czekania nie znalazł większości. Kongres wolał podwyższyć wkładkę o 2 hal. tygodniowo, a prawa członków pozostawić zupełnie nieuszczuplone.

Potrzebie klasy wkładkowej dla najgorzej płatnych robotników w fabrykach dla mebli z giętego drzewa, dla traczy i robotników leśnych na prowincyi odpowiedziano w ten sposób, że stworzono nową klasę, do której mogą być przyjmowani tylko ci robotnicy wspomnianych kategoryj, którzy zarabiają tygodniowo mniej jak 14 koron. Spodziewać się należy, iż te warstwy robotnicze, dla których stworzono tę nową klasę, zrobią licznie z tego użytek, aby i dla nich możliwem było polepszenie swego położenia z pomocą organizacyi. Właśnie w tych szeregach jest liczba tych, którzy zdala stoją od organizacyi, bardzo wielką, niechże więc teraz dla własnej korzyści znajdą do nas drogę.

Do zarządu związku zostali ponownie wybrani prawie bez wyjątku starzy funkcyonaryusze z rzadką jednomyślnością, co jest dowodem, iż kierownictwo spoczywało w dobrych rękach. Niechże to dla nich będzie zachętą do prowadzenia i w przyszłości naszej organizacyi do nowych zwycięstw.

Z zagranicznych bratnich organizacyj zastępował tow. Becker niemiecki związek robotników drzewnych, tow. Castellini związek robotników drzewnych krajów węgierskich. Polityczną organizacyę zastępowali tow. Merta i Polak. Państwową komisyę zawodową zastępował tow. Jura, praską komisyę tow. Teska.

Obrady i uchwały kongresu dowiodły, iż delegaci byli świadomi wielkości swego zadania. Niech więc praca ich odniesie pomyślny skutek. Duch bratniej solidarności, więzy, łączące robotników drzewnych wszystkich narodów, okazały się silniejszymi niż wszystkie nacyonalistyczne i separatystyczne ideologie; aby pozostało to tak i w przyszłości, jest naszem serdecznem życzeniem, jakie dajemy na drogę nowemu zarządowi.

Wkońcu niechaj nam będzie wolno przytoczyć parę uwag o zewnętrznym przebiegu kongresu. Towarzysze berneńscy uczynili wszystko możliwe, aby gościom z całego świata pobyt uprzyjemnić możliwie najbardziej.

Sala domu robotniczego była z gustem udekorowaną. Pierwszego dnia podczas pauzy obiadowej odbył się koncert, wieczorem komers, który wśród wielkiej serdeczności przeciągnął się do późnej nocy. Niech więc będzie nam wolno wypowiedzieć towarzyszom berneńskim za ich trud serdeczne podziękowanie.

Ze stowarzyszeń i zgromadzeń.

Sprawozdanie grupy przemyskiej Związku robotników drzewnych w Austryi.

Przemyśl. Dnia 28 marca odbyło się XVI. roczne Walne zgromadzenie z następującym porządkiem dziennym: I. Zagajenie. II. Odczytanie protokołu. III. Sprawozdanie kasowe i z działalności Zarządu. IV. Wybór nowego Zarządu. V. Wnioski i interpelacye.

Zagaił tow. Wolański. Przewodniczył tow. Branowitzer. Protokół został odczytany przez sekretarza tow. Makarugę i zgromadzenie bez dyskusyi przyjęło go do wiadomości. Sprawozdanie kasowe zdał kasyer tow. Wolański, a mianowicie:

Dochód.

Na książeczce w Robotniczej Kasie .	120·—
Ogólne dochody	996·17
Razem . . .	1116·17

Rozchód.

Do Centrali odesłano	369·49
Zapomogi bezrobotnym	202·78
Zapomogi dla chorych	216·40
Zapomogi dla podróżnych	6·80
Dla Administracyi	81·36
Odszkodowanie kasyera	13·56
Lokal	72·—
Komisya zawodowa	6·—
Porto	2·34
Agitacya i administracya	4·—
Fundusz solidarności	1·50
Inne wydatki	—·40
Udział na dom robotniczy	50·—
Jednorazowa deklaracya na dom robotniczy	50·—
Suma . . .	1076.63
Saldo na rok 1911	39·54
	1116·17

Z działalności zarządu zdał sprawozdanie tow. Makaruga. W roku sprawozdawczym odbyło się 11 posiedzeń zarządu, 8 zgromadzeń poufnych i 6 odczytów. Nad sprawozdaniem kasowem i działalnością zarządu rozwinęła się dyskusya, poczem tow. Widuch stawia wniosek, by zgromadzenie udzieliło absolutoryum ustępującemu zarządowi, co jednogłośnie uchwalono.

Przy punkcie 4 (wybór zarządu) na przewodniczącego postawiono znów tow. B. Branowitzera, ten jednak zawiadomił towarzyszy, że przestaje być członkiem grupy rob. drzewnych z powodu, że przechodzi do innego zawodu. Wówczas jednogłośnie zostali wybrani: przewodniczący tow. Szubiński, zast. przew. J. Klimczyński, sekretarz Makaruga, skarbnik Wiśniewski. Do wydziału zostali wybrani towarzysze: Wolański, Mudryk, Duchowicz, Kalb, Kuczyński, Horbaciów, Kajper, Wawrzkiewicz. Do komisyi kontrolującej: tow. Widuch i Sichel.

Przy wnioskach przemawiało kilku towarzyszy, poczem o godz. 9·30 zamknął przewodniczący zgromadzenie, dziękując towarzyszom, że wszyscy zainteresowali się obradami, co świadczy, że przestali być obojętnymi dla organizacyi.

Buczacz. Wzniosła idea organizacyi zawodowej wtargnęła i do nas na daleki wschód Galicyi. Tutejsi robotnicy drzewni, zajęci po małych warsztatach, zarabiają, mimo 14 do 15 godzin pracy, zaledwie 12 do 14 koron tygodniowo. A obchodzenie się majstrów z robotnikami jest iście barbarzyńskie. Najgorszy jednak jest los terminatorów. Nie dosyć, że nie otrzymują żadnej zapłaty, ani też wiktu, ale jeszcze muszą dopłacać za naukę czasem nawet aż po 200 koron.

Często terminatorzy po trzech latach nie umieją pracować, bywają bowiem używani jako pachołkowie do usług domowych u majstrów. Przed trzema wprawdzie laty tutejsi robotnicy drzewni przeprowadzili strejk, nie udało się jednak więcej uzyskać, jak tylko czas roboczy na 13 godzin skrócić. W październiku ub. r. udało się zorganizować tutejszych robotników drzewnych, przeważnie stolarzy i połączyć z Centralą austryackiego Związku rob. drzewnych.

Z początku stacya płatnicza, którą prowadził tow. Gutwald, liczyła 12 członków. Dopiero z końcem marca odbyło się wielkie zgromadzenie stolarzy, na którem o znaczeniu i korzyści organizacyi centralnej referowali tow. H. Schapiera i M. Gutwald. Przystąpiło wtedy wielu członków, tak że obecnie nasza stacya płatnicza liczy już przeszło 20 członków.

Do zarządu wybrani zostali: M. Fischbein, jako przewodniczący i kasyer, Geffner — sekretarz, O. Neufeld — zastępca przewodniczącego. Do wydziału weszli: Ott. M. Winkler i S. Glück. Zastępstwo wydziału: Górnicki i Drucker. Kontrola: Karpiński, Bein i I. Ott.

Stacya płatnicza rozwija się bardzo pomyślnie i można się spodziewać, że w krótkim przeciągu czasu będziemy mogli wielkie postępy zaznaczyć. *M. F.*

Protokół

posiedzenia zarządu związku robotników drzewnych Austryi z 12 kwietnia 1911. Początek o godzinie 7 wieczór. Obecnych 11 członków zarządu, 4 delegatów branż, z kontroli tow. Danek, Siedl i Sokol. Przewodniczący tow. Mrkwiczka. Porządek dzienny: 1.) Odczytanie protokółu, 2.) Sprawy członków i grup miejscowych, 3.) Wpływy, 4.) Różne. Protokół odczytano i przyjęto do wiadomości. Przy punkcie drugim załatwiono kilka spraw tyczących się dopłat i wsparć. Uczyniono zadość prośbie kilku członków o dodatkowe wypłacenie wsparcia dla chorych. Przy trzecim punkcie przyjęto do wiadomości następujące wpływy: Pismo z Czerniowiec, Nesseldorf, Podmokłego, Bozen, Igławy, Villach, Opawy, Grazu, Marburga, Mürzzuschlag, Lwowa, Iszlu, Pragi, z Bruku nad Murą, Doholetz, Klattawy, Poruba. Co do protestu z Judenburga z powodu delegacyi na Kongres związku uchwalono pozostać przy dokonanym wyborze. Odnośnie do sporu wynikłego w grupie miejscowej III/2 z powodu delegacyi na Kongres uchwalono, iż tylko ten ma być uważany za delegata, który na zgromadzeniu grupy miejscowej otrzymał najwięcej głosów. Każde dalsze delegowanie na koszt grupy miejscowej lub zarządu jest niedozwolone a mandaty wystawia tylko zarząd. Na zaproszenie o obesłanie Kongresu związku w Zofii uchwalono wysłać pismo.

Tow. Gross objaśnia sprawę zaprowadzenia nizkiej klasy wkładkowej w związku; po długiej dyskusyi uchwalono sprawę tę przekazać komisyi dla badania wniosków na kongresie związku. W jednym na kongresie postawionym wniosku przedsięwzięto kilka zmian.

Tow. Mrkwiczka dziękuje ustępującemu zarządowi za poparcie, jakie mu tenże udzielał w wykonywaniu czynności jako przewodniczącego związku.

Koniec posiedzenia o 11 w nocy.

A. Schmid
sekretarz.

UMOWY ZBIOROWE W ROKU 1910.

Miejscowość — Zawód	Warsztatów	Robotników	Umówiony czas pracy tygodniowej w godzinach	Umówiona płaca minimalna	Dopłata za (w procentach): robotę w święto	robotę w wigilię świąt	roboty dozwolone w niedzielę	godzinowe	godziny nocne	Dopłata za pracę pozadomową (w % i koronach za dzień): w mieście	poza miastem	Zawarto dnia	Trwa do
Bregencya: Stolarze i robotnicy maszynowi	17	61	56*	Stolarze po 3-ch latach czeladniczych 45 h., maszyniści 55 hal. za godzinę, od 1 lipca 1911, 1912 i 1913 po 1 hal. więcej.	25	12	40	25	40	—·30	—·80	6 czerwca 1910	1 czerwca 1914
Berno: Tapicerzy	35	54	54	Po wyzwoleniu 30 hal., po 2 latach czeladniczych 42 hal. za godzinę	33	33	—	37	100	1·—	2·40	26 września 1910	26 września 1912
Budziejowice: Stolarze	10	83	56	—	25	33	—	30	—	—·20	—	30 maja 1910	1 marca 1912
Czerniowce (Bukowina): Stolarze	72	231	54	Po wyzwoleniu 14 kor., po 2-ch latach czeladniczych 20 kor. na tydzień	35	22	—	20	100	—·30	2·—	1 lipca 1910	1 lipca 1912
Dornbirn: Szczotkarze	2	7	60	Szczotkarze 38 hal. za godzinę	—	—	—	—	—	—	—	9 czerwca 1910	9 czerwca 1911
Grac: Stolarze	83	530	54	Stolarze w 1 roku czeladniczym 37 hal., w 2-m roku 40 hal., w 3-m 44 hal., w 5-m 48 hal. Maszynowi w 1-m roku 35 hal., w 2-m 38 hal., w 3-m 44 hal. za godzinę	25	—	—	25	60	—·40 do —·50	1·20 do 2·20	20 czerwca 1910	20 czerwca 1912
Grac: Stelmachy	15	60	56	Do połowy roku czeladniczego 31 hal., do końca 1-go roku 34 hal. Kołodzieje z prowincyi 36 hal., po 1-m roku 38 hal. Pudełkarze pomocnicy w 1-m roku 39 hal., po 1-m roku 42 hal. Pudełkarze II kl. 44 h., I kl. 50 h. -za godzinę.	—	—	—	15	—	—	—	1 czerwca 1910	1 czerwca 1913
Kołomyja: Szczotkarze	3	7	60	—	—	—	—	—	—	—	—	22 listop. 1910	18 maja 1911
Kołomyja: Stolarze	7	34	59	—	—	—	—	—	—	—	—	23 maja 1910	15 maja 1912
Komotau: Stolarze	7	46	60	—	—	20	—	30	50	—·40	1·— do 2·—	1 sierpnia 1910	30 lipca 1913
Königinhof: Stolarze	21	62	59	—	—	—	100	30	—	—	—	6 sierpnia 1910	6 sierpnia 1912
Kufstein: Stolarze	6	23	56½	Po 3-ch latach czeladniczych 4 kor. dziennie	—	—	—	25	—	—·20	—	1 maja 1910	30 kwietnia 1912
Lublana: Stolarze	14	239	56	Po 2-ch latach czeladniczych 3 kor., po 3-ch latach 3·20 za dzień	—	100	—	25	—	—·30	1·— do 2·50	1 lipca 1910	1 lipca 1914
Lwów: Stolarze	4	105	57	—	—	—	—	—	—	—	—	7 maja 1910	1 październ. 1911
Morawski Schönberg: Stolarze	10	31	59	Stolarze 13 kor. tygodniowo	100	100	—	30	100	—·30	1·—	25 kwietnia 1910	31 marca 1912
Nowy Paka: Tokarze	4	31	56	Tokarze K. 3·60 dziennie	50	—	—	25	—	—	—	7 październ. 1910	1 czerwca 1912
Ołomuniec: Stolarze	26	111	59	Stolarze samodzielni 4 kor. dziennie	—	40	—	30	—	10%	30 do 50%	1 lipca 1910	17 kwietnia 1913
Pardubice: Stolarze	6	15	56	—	—	40	100	30	—	—·20	50%	1 czerwca 1910	1 czerwca 1911
Pilzno: Stolarze	36	339	56	—	25	—	—	—	—	—	—	18 lipca 1910	18 lipca 1912
Rovereto: Stolarze	8	59	57	—	50	—	—	—	—	—	—	18 czerwca 1910	31 lipca 1912
Salzburg: Tapicerzy	10	24	54	—	20	20	—	30	—	—·60	2·—	3 kwietnia 1910	15 stycznia 1913
St. Pölten: Stolarze	12	70	56	W 1-ym i 2-m roku czeladniczym 32 hal., po 2-latach 36 hal., powyżej 20 lat wieku 40 h. za godzinę	20	—	—	20	—	—·50	1·80	14 lipca 1910	1 maja 1912
Stanisławów: Stolarze	31	122	56½	Po wyzwoleniu K. 15·60 na tydzień	—	—	—	—	—	—	—	14 sierpnia 1910	14 sierpnia 1913
Sternberg: Stolarze	11	35	59	Po wyzwoleniu K. 2·10, po 1-m roku 2·30, po 3-m 2·50 za dzień	25	20	—	25	50	—	—	1 lipca 1910	30 czerwca 1912
Stockerau: Stolarze	10	39	54	Po 1 roku czeladniczym 33 h., po 2-m roku 43 h., po 3-m roku 46 h. za godzinę	12	25	—	10	100	—	—·60 do 1·—	2 czerwca 1910	1 czerwca 1913
Teplitz: Stolarze	22	228	54	W 1-m i 2-m roku czel. 35 hal., po 2-ch latach 40 hal. za godzinę	15	—	—	30	50	—·50	1·20 do 2·50	4 lipca 1910	30 czerwca 1914
Warnsdorf: Stolarze	48	82	59	W 1-m roku czel. 25 h., w 2-m roku 30 h., w 3-m roku 32 h., po 3-ch latach 34 h. za godzinę	—	25	40	20	50	—·30	—	10 lipca 1910	10 lipca 1912
Wiener-Neustadt: Stolarze	16	69	55	W 1-ym i w 2-m roku czeladniczym K. 3 h. 20, po 2-ch latach 4 kor. dziennie	25	—	—	25	100	—·40	1·—	1 czerwca 1910	1 maja 1912
Złoczów: Stolarze	5	8	66	—	—	—	—	—	—	—	—	22 maja 1910	15 maja 1911

*) Od czerwca 1911 roku 55 godzin.

UMOWY POJEDYŃCZE W ROKU 1910.

Miejscowość — Zawód	Ilość umów	Warsztatów	Robotników	Umówiony czas pracy tygodniowo	Ułożone według umowy minimum zapłaty	Dopłata za robotę w święto	Dopłata za w wigilię świąt	Dopłata za dozwoloną pracę w niedziele	Dopłata za godzinowe	Dopłata za godziny nocne	Dopłata za robotę poza domem w miejscu	Dopłata za robotę poza domem poza miastem	Zawarto dnia	Trwa do
						w procentach					w % i koronach			
Braunau: Pozłotnicy . .	1	1	15	60	Pozłotnicy 3 kor., kobiety 2 kor. dziennie.	—	—	—	—	—	—	—	20 sierpnia 1910	1 stycznia 1911
Horowitz: Stolarze . . .	1	1	9	59	—	—	—	—	—	—	—	—	13 czerwca 1910	13 czerwca 1911
Jedownica: Tracze . . .	1	1	6	—	—	—	100	—	—	—	—	—	1 grudnia 1910	31 grudnia 1913
Königgrätz: Stolarze . .	1	1	46	58½	po 1-ym roku 14 kor., po 2-ch latach 16 kor., po 3-ch 18 kor. tygodniowo.	30	50	—	40	—	—	80%	5 lipca 1910	15 lipca 1912
Mödling: Stolarze i tracze . . .	1	1	19	54	Maszynowi początkujący 35 hal., powyżej roku 44 hal., placowi robotnicy 30 hal. za godzinę.	25	—	—	25	—	—	—	12 lutego 1910	31 marca 1913
Rowensko: Tokarze . .	1	1	2	56	—	25	—	—	25	—	—	—	5 grudnia 1910	5 grudnia 1911
Nowy Sącz: Stolarze . .	10	10	41	57¾	wyzwoleni do 1-go roku 2·60, po roku 3 kor. dziennie.	—	—	—	—	—	—	20%	7 lipca 1910	1 lipca 1911
Pettau: Stolarze	1	1	6	60	28 hal. za godzinę.	20	—	—	15	50	—	1·40	9 września 1910	9 września 1912
Praga: Stolarze	12	12	66	57½	—	—	—	—	—	—	—	—	10 czerwca 1910	4 maja 1911
Prossuitz: Stolarze, Stelmachy, Maszynowi . .	1	1	37	—	Stolarze wyzwoleni 2·80, po 1-ym roku 3 kor. dziennie. Maszynowi 2·40, po 2-m roku 2·60. Pomocnicy z początku 2 k., po 1-ym roku 2·20, po 2-ch latach 2·40 za dzień.	—	—	—	30	—	—	—	1 czerwca 1910	28 lutego 1913
Sanok: Stolarze	1	1	110	54	—	—	—	—	—	—	—	—	8 październ. 1910	1 kwietnia 1912
Sternberg: Stolarze . .	1	1	17	60	—	50	—	—	25	—	—	—	29 maja 1910	31 maja 1911
Teplitz: Koszykarze, rob. wózków dziecinnych .	1	1	18	55½	Czeladnicy po 2-ch latach 39 hal., niżej 2-ch lat po wyzwoleniu 35 hal. za godzinę.	12	12	—	25	—	—	—	3 maja 1910	3 maja 1913
Warnsdorf: Stolarze . .	1	1	15	58½	w 2-im roku czeladnicy 31 hal., po 2-ch latach 33 hal., po 3-ch latach 35 hal. za godzinę.	—	—	25	—	50	za dzień —·60	za dzień 1·—	10 lipca 1910	10 lipca 1912
Wiedeń: Koszykarze, robotnicy wózków dziecinnych	5	5	208	53	Do jednego roku czeladnicy 18 kor., do 3-ch lat 23 kor., po 3-ch latach 25 kor. tygodniowo. Pomocnicy do 18 lat 16 kor., powyżej 16 lat wieku — 18 kor. Szwaczki do 1-go roku 12 kor., po 2-m roku 13 kor., pomocnice do 17 lat wieku 10 kor., powyżej 17 lat 11 kor. tygodniowo.	25	50	—	25	—	za dzień 1·—	według umowy	1 marca 1910	31 grudnia 1913
Wiedeń: Tapicerzy . . .	44	44	233	53	—	—	—	—	—	—	—	—	1 września 1910	30 czerwca 1913
Wiedeń: Stolarze	1	1	80	54	Stolarze 48 hal. za godzinę.	—	—	—	—	—	—	—	5 maja 1910	1 marca 1913
Wiedeń: Stolarze, robiący sofy	20	20	54	54	—	25	—	—	25	—	—	—	6 październ. 1910	6 październ. 1912

Na dzień 1 maja.

Błogosławiony, kto w siłę swą wierzy,
Który nie wątpi, że krwawe kajdany
Rozerwać musi, i w miejsce grabieży
Sprowadzi światu szczęścia blask świetlany.

Błogosławiony, czyje serce płonie
Ogniem miłości ku biednej swej braci,
Kto wrogom zemstą za ich zbrodnię płaci,
I w walce z nimi łączy z braćmi dłonie.

I błogosławion, kto dziś bez wahania
Niesie swe siły w ofierze ludzkości:
Ten się doczeka chwili zmartwychwstania,
Taki dożyje godziny wolności.

Towarzysze! Omijajcie z daleka z powodu ogłoszonego bojkotu następujące mordownie:

Tarnów: Pracownia Majchra.
Stanisławów: Hersch Ducher, Lewi Hoffmann, Fabryka braci Steiner.
Stryj: Bracia Steiner, Herman Drucker, Samuel Scheer, Abraham Hilsenrad, Lewi Hoffman, Salamon Brandler, Samuel Nadler, Adolf Schöftler.

Z powodu strejków i bojkotów

nie wolno przyjeżdżać do następ. miejscowości:

Austrya.

Stolarze i robotnicy maszynowi: Grottau, Marienbad, Stryj, Tarnów, Stanisławów.

Niemcy.

Stolarze, maszyniści i pomoc: Altbach k. Esslingen, Brunshaupten, Delmenhorst (fabryka Tönjesa), Emden, Hameln (fabryka automobili), Herford (fabryka Niebauma i Gutenberga), Kaiserslautern (Eckel), Mölln w Lauenburgu, Mülhausen w Turyngii (Weichelt i Seifert), Mülhausen w Alzacyi, Neu-Isenburg (Wittich), Rastatt, Segeberg, Stolp (na Pomorzu), Zeitz.

Szwajcarya.

Stolarze i robotnicy maszynowi: Chaux-de-Fonds (Firmy Bernasconi, Cellier, Heiniger, Cascragli i Witschi), Altstetten (Uebelhack), Renens (Mosquetto), Rorschach (Zippel), Kurz-Rickenbach.
Robotnicy drzewni wszystkich kategoryj: Kriens.
Posadzkarze: St. Gallen, Bassecourt.
Koszykarze: Rheinfelden.

Zgubiono książeczki.

Zgubiono następujące książeczki, które ogłasza się za nieważne: Jan Szabatowski 151.090, Józef Szpeletz 155.536, Jan Buczko 5436.

Właściciel · T. Mrkwiczka. Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Zygmunt Klemensiewicz. Drukarnia Ludowa, ul. Filipa 11.